

ת"פ 28566/05/14 - מדינת ישראל נגד אחמד מסעוד

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 28566-05-14 מדינת ישראל נ' מסעוד(עציר)
בפני כב' השופט אמיר טובי
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
אחמד מסעוד

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד גב' מאיה חזן

ב"כ הנאשם: עו"ד איברהים כנעאנה

הנאשם באמצעות הליווי

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

תמצית כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333 + 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

2. בעובדות כתב האישום נאמר כי ביום 16.4.14 בשעה 12:30 או בסמוך לכך, ניגש הנאשם אל ו.ש., יליד 1947, העובד בחברה לשירותי ניקיון בעיר עכו (להלן: "המתלונן"), זמן קצר לאחר שסיים את יום עבודתו, ושאל אותו לגבי עבודתו. בהמשך לכך וללא כל סיבה, סטר הנאשם בפניו של המתלונן. המתלונן שהופתע מתקיפתו, אמר לנאשם כי בכוונתו להגיש נגדו תלונה למשטרת ישראל וניסה לצלם את הנאשם באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שהיה ברשותו (להלן: "הטלפון הנייד"). משהבחין הנאשם בכך שהמתלונן מצלמו, הוא הרים אבן מהקרקע, ניגש אל המתלונן והפילו ארצה. לאחר מכן, ניסה הנאשם לחטוף מיديو של המתלונן את הטלפון הנייד. הואיל והמתלונן התנגד ולא אפשר לנאשם לחטוף

את הטלפון הנייד, היכה הנאשם בחוזקה בפניו של המתלונן באמצעות האבן. הנאשם נטל מהמתלונן את הטלפון הנייד, כשבכוונתו להכשיל ולמנוע חקירה פלילית, ונמלט מהמקום. עוברי אורח, שניסו ללכוד את הנאשם, הצליחו להוציא מידי את הטלפון הנייד ולהחזירו למתלונן. כתוצאה ממעשי הנאשם, נחבל המתלונן חבלה חמורה בראשו ונגרמו לו שברים בסינוס מקסילרי, שבר ברצפת ארובת העין וקיר לטרלי משמאל, והוא הובהל לבית החולים שם אושפז למשך שבוע, ונזקק, בין היתר, לניתוח לתפירת שתל הקרנית שהיה בעינו השמאלית ונפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם. כמו כן, נשברו משקפיו של המתלונן.

3. בתחילה כפר הנאשם במיוחס לו, והתיק נקבע לשמיעת ראיות הצדדים. לאחר שהתקיימו שתי ישיבות הוכחות בהן נשמעו חלק מן העדים מטעם המאשימה, ובטרם נשמעה עדותו של המתלונן, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון, אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש. לנאשם הותר לחזור בו מכפירתו והוא הודה בעובדות כתב האישום המתוקן. לבקשת ב"כ הנאשם, ובשים לב לגילו הצעיר ולעובדה שעברו אינו מכביד, הופנה הנאשם לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעניינו.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן מיום 11.12.14 צוין כי הנאשם בן 22, רווק, טרם מעצרו התגורר בבית הוריו בכפר ג'דידה ועבד בשיפוצים. בעת ביצוע העבירה הנוכחית שהה הנאשם במעצר בית בגין עבירה אחרת, והיה רשאי לצאת לעבוד. בגין העבירה הנוכחית הוא עצור מזה שבעה חודשים. הנאשם הביע בפני שירות המבחן מצוקה נוכח תנאי מעצרו, ותחושת בדידות וגעגוע למשפחתו. לטענתו, הותקף במסגרת מעצרו בידי אסירים שהיכוהו ושפכו עליו מים רותחים שהותירו כוויות בפלג גופו העליון, וכן חווה איומים לפגיעה מצד אסירים אחרים.

הנאשם הינו הבכור מבין ארבעה אחים, אביו עובד במפעל ואימו אינה עובדת. מקורות חייו עולה כי סיים שתיים עשרה שנות לימוד עם בגרות מלאה. בשנת 2012 החל בלימודי מחשבים בטכניון אך הפסיקם עקב מעצרו בתיק אחר. בשנת 2013 סיים בהצלחה לימודי עיבוד שבבי.

נאמר כי בפני שירות המבחן קיבל הנאשם אחריות על המעשים המתוארים בכתב האישום המתוקן. בתסקיר הובא תיאורו של הנאשם לאירועים, כלהלן: באותו יום נפגע ברגלו בעבודתו בבי"ח רמב"ם והיה בדרכו לביתו בכפר, אף שנאמר לו על ידי מעסיקו כי אם יעשה זאת יפוטר. על רקע זה היה עצבני ומתוסכל. הוא ניגש אל המתלונן כדי לברר לגבי עבודה דומה לשלו, והלה החל לקלל ולצעוק. הנאשם דחף את המתלונן, שאיים לצלמו ולהגיש תלונה במשטרה. הדבר הבהיל את הנאשם, ולכן לקח את הפלאפון של המתלונן והיכהו בפניו. לדבריו, מצטער כיום על מעשיו ומבין שהיה עליו לעזוב את המקום ברגע שהמתלונן החל לקלל.

צוין כי הנאשם הופנה לשירות המבחן בשנת 2014 בגין עבירות אחרות של חבלה במזיד לרכב ופגיעה, כאשר במסגרת התסקיר שהוגש לבית משפט השלום באותו עניין הומלץ על ענישה בדמות מאסר בפועל. נכון ליום עריכת התסקיר, טרם נגזר דינו של הנאשם בתיק הנ"ל. יוער כי בשלב מאוחר יותר בוטלה הכרעת הדין בעניינו של הנאשם וההליך ממשיך להתנהל בבית משפט השלום. במצב דברים זה, עיון ברישומי הפלילי מעלה כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, ואולם, קיימים חמישה תיקים נוספים בהם הוגשו כתבי אישום כנגד הנאשם, ועודם תלויים ועומדים.

שירות המבחן התרשם מאדם המבטא עמדה קורבנית בהתייחסותו להסתבכויותיו עם החוק, אם כי קיימים חלקים בריאים באישיותו הבאים לידי ביטוי בעבודתו ובלימודיו. בשיחות עימו לא באו לידי ביטוי קווים אימפולסיביים או אלימים, אך עם זאת, לא התרשם שירות המבחן מכנות מלאה בהתייחסותו לאורח החיים אותו קיים טרם מעצרו. צוין פער בין מעורבותו בעבירות אלימות ותוצאותיהן, לבין תפקודו הנורמטיבי בעבודתו ובלימודיו, כמו גם שאיפותיו להתקדם ולהצליח. לאור זאת, העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות מעשים דומים בעתיד הינה בינונית וברמת חומרה בינונית.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מביע דאגה ואכפתיות רבה כלפי משפחתו. להערכתו, הנאשם מתקשה להתחבר רגשית לקיום קווים עבריינים ותוקפניים באישיותו, כפי שבאים לידי ביטוי בכתב האישום המתוקן, וביטויי החרטה והאשמה מצדו, מקורם במחירים ובהשלכות התנהגותו על חייו וחיי משפחתו, אך ללא תובנה אמיתית לחומרת מעשיו.

לאור כל האמור, ולנוכח חומרת העבירות כמו גם ההתרשמות כי הנאשם מתקשה להתחבר עד תום לבעייתיות שבהתנהגותו, המלצת שירות המבחן הינה להטלת ענישה מציבת גבולות בדמות מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי ופיצוי למתלונן. כמו כן, היות והנאשם הביע רצון לכך, הומלץ על שיבוצו בתוכנית טיפולית במסגרת מאסרו.

תסקיר נפגע עבירה

5. לבקשת המאשימה, נערך על ידי שירות המבחן תסקיר נפגע עבירה בעניינו של המתלונן. בתסקיר פורט כי המתלונן יליד אוקראינה, בן 67, נשוי ואב לבן המתגורר בחו"ל. מאז עלה ארצה בשנת 1990 התקשה למצוא עבודה במקצועו כמהנדס אלקטרוניקה ומצא תעסוקה בעיקר כעובד ניקיון. מפי המתלונן נמסר כי מצבו הבריאותי עובר לאירוע נשוא כתב האישום אינו יציב אך מאוזן באמצעות טיפול תרופתי.

תיאורו של המתלונן את האירוע נשוא כתב האישום תואם למתואר בעובדות כתב האישום המתוקן. המתלונן תיאר הלם מעצם תקיפתו, כעס גדול ובהמשך כאב עז בפניו, בעיקר באזור עין שמאל, עקב

תקיפתו באמצעות האבן. לדיווחו, חווה אובדן הכרה ועילפון למשך מספר דקות. לאחר מכן הובהל לבית החולים ואושפז למשך 6 ימים. מדו"ח סיכום האשפוז עולה כי בוצעה בדיקת CT מוח אשר הדגימה שברים בסינוס מקסילרי, ברצפת ארובת עין שמאל ובקיר לטרלי משמאל. תחת הרדמה כללית נתפר חזרה למקומו שתל הקרנית אשר היה מצוי בעינו השמאלית, ובהמשך האשפוז עבר השתלת קרנית בעין ימין, שהיתה פגועה עוד קודם לכן. הוא שוחרר מאשפוז כשהוא מתקשה לראות בשתי עיניו, סבל מכאבי ראש חזקים וכאבים בעינו השמאלית ונאלץ ליטול משככי כאבים. כתוצאה מהפגיעה בעינו השמאלית לקה בקטרקט ונאלץ לעבור ניתוח להסרתו. כיום אינו רואה בעין זו מלבד מספר כתמים על רקע לבן, והוא זקוק להשתלת קרנית חוזרת לצורך שיפור ראייתו, לה ייאלץ לחכות כשנה.

נוכח פציעתו וראייתו הירודה כתוצאה ממנה, נבצר מהמתלונן לשוב לעבודתו. מדוחות סיכום רפואיים וממצאי בדיקת רופא תעסוקתי עולה כי לאור מצב בריאותו הנוכחי לא יהיה המתלונן מסוגל לחזור לעבודתו. כמו כן, למתלונן נקבעה נכות זמנית בשיעור 30%. צוין כי נוכח מצבו, נבצר מהמתלונן לעסוק בכל עבודה שהיא והוא נאלץ להיתמך על ידי קצבת ביטוח לאומי מצומצמת בסך 2,500 - 2,700 בחודש, הכוללת תוספת זמנית ל"נכה נזקק". הודגש כי בכך נלקחה מהמתלונן, אשר לא בחל לאורך כל חייו בכל עבודה, האפשרות לחוש בעל יכולת ומסוגלות לקיים את עצמו ומשפחתו. צוין גם כי מלבד הפגיעה בכושרו התעסוקתי, נפגעה גם יכולתו של המתלונן לצפות בטלוויזיה ולעבוד על מחשב, אחד מעיסוקיו היחידים במהלך היום במצבו הנוכחי.

מלבד הפגיעות לעיל, תוארה גם החמרה במצבו הבריאותי הכללי וכן במצבו הרגשי-נפשי של המתלונן. במישור הפיזי דווח על לחצים בליבו, כאבי בטן תכופים, החמרה בדלקת כרונית בקיבה ממנה סבל עובר לאירוע, והחמרה ברעד בידיים. במישור הרגשי-נפשי דווח על עצבנות יתר ומחשבות אודות האירוע הפוקדות אותו אחת לזמן מה. עלה כי המתלונן עושה מאמץ להימנע מהליכה לבדו בחושך בשעות מאוחרות, מחשש שיתקף על ידי זר או הנאשם. כן עלתה תחושת חרדה שמא תקיפתו היתה מכוונת והוא יותקף שוב בהמשך.

גורמי המבחן התרשמו מנטייתו של המתלונן להדחיק את האירוע, להימנע במכוון מעיסוק בו ולצמצם את התחושות הקשות המציפות אותו. נאמר כי לתפיסת המתלונן, עיסוק באירוע אינו יעיל ואף יחמיר את מצבו ולכן אינו מעוניין בקבלת טיפול רגשי-נפשי לעיבוד הפגיעה. צוין כי במישור המשפחתי, אשתו חרדה לו ודואגת לשלומה ועסוקה בכך. לדברי המתלונן, הוא בחר שלא לשתף את בנו באירוע על מנת שלא להעסיקו ולהדאיגו, כאשר להערכת שירות המבחן, הדבר מבטא את הצורך בהדחת האירוע.

להתרשמות גורמי המבחן, מוקד הנזק שנגרם למתלונן הינו במישור התעסוקתי, כשהפך מאדם מתפקד, עצמאי, ומי שעל אף קשיי הקליטה השכיל לפרנס את משפחתו ולחוש כבוד עצמי ותחושת ערך, הפך למשולל יכולת לעבוד למחייתו. נאמר כי המתלונן נוטה למזער תחושות קשות וצנוע בתביעותיו מאחרים, אך בעל ציפיות תפקודיות גבוהות מעצמו. על רקע זה, ניכרת פגיעה משמעותית בתחושת הערך העצמי וביכולת ההתמודדות שלו עם נזקי הפגיעה. בהתייחס לגזר הדין, הביע המתלונן

רצון כי הנאשם יקבל את העונש המגיע לו בהתאם לקבוע בחוק. כמו כן, נוכח הפגיעה הפיזית והכלכלית שספג, יהיה מוכן לקבל פיצוי כספי.

טיעוני המאשימה לעונש

6. בטיעוניה הדגישה המאשימה את חומרת מעשיו של הנאשם אשר אין להקל עימם ראש. נטען כי עבירות אלימות מעין אלו, שהפכו לשכיחות יותר ויותר, מחייבות התייחסות עונשית מחמירה. לגישת המאשימה, במקרה דנן מדובר בעבירות חמורות לאין ערוך, היות והנאשם, ללא כל סיבה של ממש, החליט לסכן עובר אורח תמים שהיווה קורבן מזדמן אותו לא הכיר קודם לכן, וכל חטאו היה בכך שבאותה עת ביצע את עבודתו במקום האירוע. צוין כי הנאשם סטר למתלונן מבלי כל התגרות מצידו, וכשזה ניסה לצלמו הגביר את התקפותיו כנגדו והפילו ארצה תוך ניסיון ליטול ממנו את מכשיר הטלפון הנייד, ומשהדבר נכשל, היכה אותו בחוזקה באמצעות אבן שנטל מהקרקה. צוין גם כי הנאשם צעיר בשנות העשרים המוקדמות לחייו ואילו המתלונן קשיש יליד שנת 1947, ונטען כי נראה שהנאשם נטפל למתלונן משום שהיווה "טרף קל" לכלות בו את זעמו.

המאשימה הוסיפה וטענה כי מעשיו של הנאשם מלמדים על היעדר מורא מפני החוק ואנשי אכיפתו, על זלזול בחיי אדם ובכללים בסיסיים של חוק וסדר. צוין כי האירוע יכול היה להסתיים באופן חמור עוד יותר אלמלא הגיעו עוברי אורח למקום. נאמר כי עבירות אלו יש בהן כדי לשקף התנהגות עבריינית קשה ומסוכנת אשר על הענישה בצידה להיות מחמירה ולשקף מסר ברור של הרתעת היחיד והרבים.

הוזכר כי יש לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. כן הוזכר כי על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. במקרה הנוכחי, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה הוא שמירה על ביטחונם של אזרחים תמימים ככלל ואזרחים חסרי ישע בפרט, אחד הערכים החשובים ביותר עליהם יש צורך בשמירה יתרה. נאמר כי ניתן ללמוד מהעבירות שביצע הנאשם כי אלה בוצעו ללא כל רגש, באדם תמים וחסר ישע, שכל חטאו היה שהזדמן למקום. זאת, ללא מורא, הגם שמדובר היה בחוצותיה של עיר ובשעת צהרים. מכאן שקיימת משנה חשיבות לשמירה על ביטחונם של אזרחים תמימים הנפגעים מעבירות אלו.

לגישת המאשימה, נסיבות ביצוע העבירה חמורות ומצדיקות מאסר בפועל. למתלונן נגרם נזק גופני, חבלות חמורות בגיבן נזקק לניתוחים ואף נקבעו לו אחוזי נכות בגין הפגיעה. זאת, בנוסף לנזק הנפשי כפי שתואר בתסקיר נפגע העבירה. עוד נטען כי יש להתייחס לנזק הפוטנציאלי שבמעשי הנאשם, אשר היו עשויים לגרום לנזק בלתי הפיך לראייתו של המתלונן ואף חמור מכך. צוין גם כי המעשים בוצעו מתוך שליטה, כאשר הנאשם מסלים את התנהגותו. לאור כל אלה ביקשה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 3 ל-7 שנות מאסר בפועל.

לתמיכה בגישתה הפנתה המאשימה לפסיקה בעבירות דומות במקרים בהם נגזרו עונשי מאסר ממושכים בפועל.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לעבירה, טענה המאשימה כי נוכח תופעת האלימות הגואה ברחובות, ראוי להתחשב במסגרת שיקולי הענישה גם בצורך בהרתעת הרבים מביצוע עבירות מסוג זה, כמו גם בצורך בהרתעת הנאשם. עוד נאמר כי אין ליתן להודאת הנאשם משקל רב לקולא, שעה שהנאשם מצא לנכון להודות במיוחס לו במסגרת הסדר טיעון בעיצומו של ההליך, לאחר שחלק מעדי התביעה כבר העידו, ולא בהזדמנות הראשונה שנקרתה לו. הודגש כי שירות המבחן העריך את רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד כבינונית וברמת חומרה בינונית והמליץ על עונש מאסר בפועל.

לאור זאת, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש חמור ומשמעותי ביותר בתוך מתחם הענישה האמור, מאסר מותנה, קנס ופיצוי כבד למתלונן.

טיעוני הנאשם לעונש

8. בטיעוניו לעונש ביקש ב"כ הנאשם לאבחן את המקרה נשוא הדיון מהמקרים אליהם הפנתה המאשימה בטיעוניה, מן הטעם שאין כל דמיון ביניהם אלא מדובר בנסיבות שונות באופן מהותי. נטען כי בניגוד לפסיקה שהוגשה, במקרה דנן לא נעשה שימוש בסכין ואין המדובר באירוע דקירה. כמו כן, במקרה דנן לא היה קיים חשש לחייו של המתלונן. לכן, לגישת ב"כ הנאשם, על מתחם הענישה במקרה זה להיות רחב יותר מזה שטוענת לו המאשימה.

נאמר כי אין להמעיט בחומרת העבירה, שהינה חמורה ומכוערת, אולם יש לבחון את הנסיבות. בהקשר זה טען תחילה ב"כ הנאשם כי לגרסת הנאשם תקף את המתלונן במכת אגרוף, אולם לאחר שהוער לו כי גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן, חזר בו מהדברים. בהמשך נאמר כי המקרה כולו התפתח באופן לא מתוכנן, כאשר לנאשם אין כל סכסוך עם המתלונן.

בהתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען כי מדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי, ללא הרשעות קודמות. הודגש כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, בניגוד לטענת המאשימה, וזאת נוכח התיקונים המשמעותיים שהוכנסו בכתב האישום, לאור גרסת הנאשם. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקת בית המשפט העליון באשר להשפעת מאסר ממושך על נאשמים שזוהי הרשעתם הראשונה ופוטנציאל השיקום המוגבל הגלום במאסר. מנגד, נאמר כי במקרה זה, היות והנאשם שוהה במעצר מאחורי סורג ובריח מזה כתשעה חודשים, על מתחם הענישה להיות רחב. ביחס לתיאור הפגיעות שנגרמו למתלונן בתסקיר נפגע העבירה, נטען כי מדובר במתלונן בן 68 שנים, שיתכן וכל מכה קטנה היתה גורמת לו לנזק. במקרה זה, נטען כי הנזק אינו נזק כה חמור המותיר נכות צמיתה.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי הענישה לה עותרת המאשימה אינה עולה בקנה אחד עם הפסיקה הנהוגה במקרים

דומים, ואף במקרים חמורים יותר בהם נגרמו פגיעות קשות יותר מאשר במקרה דנן. בהקשר זה הפנה לפסיקה בה ניתנו עונשים הנעים החל במאסר לריצוי בעבודות שירות ועד למאסרים בפועל המצויים מתחת למתחם הענישה המבוקש על ידי המאשימה. עם זאת, עמד על כך שהמקרה דנן אינו מתאים להטלת ענישה בדמות עבודות שירות היות והנאשם כבר שוהה בתנאי מעצר תקופה ארוכה. על כן, ביקש ב"כ הנאשם לא למצות את הדין עימו, ולהסתפק בעונש מאסר החופף לתקופת מעצרו.

דבר הנאשם

9. בדברו האחרון הביע הנאשם צער על מעשיו. עם זאת, טען כי לא היכה את המתלונן באבן אלא באמצעות ידו ואמר כי רצה לבקש את סליחתו, אולם הלה החל לגדף ולצלם אותו.

יצוין, כי נוכח דברים אלה, הסותרים את האמור בכתב האישום המתוקן, סבר ב"כ המאשימה כי יש לבחון את ביטול ההסדר, ככל שהנאשם עומד על הדברים. לאחר שנשאל על כך על ידי ב"כ, נאמר מפי הנאשם כי הוא עומד מאחורי ההסדר ואינו חוזר בו מהודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן.

קביעת מתחם העונש ההולם

10. ככלל, מתחם הענישה ההולם ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה, ולשם כך בית המשפט נדרש להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, תוך מתן הדעת לרשימה המפורטת בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין.

11. המעשים בהם הורשע הנאשם חמורים. לא בכדי קבע המחוקק בצד העבירה של חבלה חמורה עונש חמור של 14 שנות מאסר. הנאשם, מסיבה לא ברורה, ולמעשה נראה כי ללא כל סיבה, ניגש אל המתלונן מבלי שקדמה לכך כל היכרות ביניהם, וסטר לו על פניו. כאשר ניסה המתלונן לצלמו, הפילו הנאשם ארצה וניסה לחטוף מידי את מכשיר הטלפון הנייד, ומשנתקל בהתנגדות מצד המתלונן, לא הרפה והיכה בפניו באמצעות אבן שמצא על הקרקע, תוך שהמתלונן נחבל באורח קשה. לאחר מכן ניסה הנאשם להימלט מהמקום עם מכשיר הטלפון הנייד בכוונה להכשיל את הגשת התלונה למשטרה על ידי המתלונן ולמנוע את זיהויו. אך בנס הסתיים האירוע ללא תוצאות חמורות יותר, וזאת בין היתר הודות להתערבותם של עוברי אורח אשר היו במקום. ואולם, אין להתעלם מכך שהפוטנציאל לפגיעה קשה במתלונן, הטמון במעשיו של הנאשם, הוא רב, ורק יד הגורל הובילה לכך שלא היו תוצאות אחרות לגמרי.

ויוער, כי אף אם מדובר באירוע ספונטני ובלתי מתוכנן מראש, אין דבר שיצדיק את מעשיו של הנאשם, וודאי שלא תסכולו ועצבנותו בשל אירועים שפקדו אותו באותו יום במקום עבודתו. הדעת אינה סובלת מצב בו יכלה אדם זעמו באדם אחר, על רקע מצב רוחו הירוד, תסכולו או כעסו. על אחת כמה וכמה

כאשר מדובר באדם תמים אשר כל חטאו היה כי נקרה בדרכו של הנאשם.

12. בפסיקה הודגש לא אחת הצורך להילחם בתופעת האלימות הגואה בחברה, בין היתר בדרך של הטלת עונשים חמורים. כך, בע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (16.8.07) נקבע כדלקמן:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

וכן, בע"פ 8314/03 רג'אח שיהד נ' מדינת ישראל (7.6.05), נאמר:

"בית המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטויה בעונשים החמורים ששומה עליהם על בתי המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית המשפט וילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול וידעו הכל כי מי שיורשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג ובריח. וככל שיעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר".

בענייננו, לא הסתפק הנאשם בכך שסטר למתלונן והפילו ארצה, אלא הוסיף והיכה בו בחוזקה בפניו באמצעות אבן אותה הרים מן הקרקע, ואין חולק כי המדובר בנשק קר לכל דבר ועניין. בכך גלומות הנסיבות המחמירות שבעבירה בה הורשע הנאשם. למעשה, מהמתואר בעובדות כתב האישום דומה כי עיקר הפגיעה שנגרמה למתלונן נגרמה כתוצאה מאותו שימוש באבן, אשר גרמה לשברים בפניו ולפגיעה החמורה בעינו השמאלית, כמתואר בתסקיר הקורבן.

13. איני מקבל את טענות ב"כ הנאשם ביחס לחומרת הנזק שנגרם למתלונן. לפי הטענה הראשונה, בשל גילו המבוגר של המתלונן, יתכן וכל מכה קטנה היתה גורמת לו לנזק. דא עקא, כי דווקא לאור גילו של המתלונן, צריך היה להיות ברור לנאשם, כפי שגלוי וברור לכל בר דעת, כי תקיפתו והכאתו, בפרט בידי אדם צעיר, סביר שתוביל לתוצאות קשות. אף אם לא צפה הנאשם את מידת הנזק שנגרם, הרי שאין ספק כי היה יכול וצריך לצפות את סוג הנזק, קרי, פגיעה בשלמות גופו של המתלונן, ובייחוד זה הנגרם כתוצאה מהכאת אדם בפניו באמצעות אבן. מכל מקום, בהחליטו לתקוף את המתלונן, לקח על עצמו הנאשם את הסיכון שבגרימת חבלות חמורות לגופו של המתלונן, על כל המשתמע מכך (ראו והשוו

האמור לעניין זה בע"פ 6294/11 פלוני נ' **מדינת ישראל** (20.2.14) וכן בע"פ 707/83 פטרומיליו נ' **מדינת ישראל**, פ"ד לח(4) 821.

גם טענתו השניה של ב"כ הנאשם, כי היקף הנזק אינו כה חמור עד כדי הותרת נכות צמיתה, דינה להידחות. הן מעובדות כתב האישום והן מתסקיר קורבן העבירה עולה באופן ברור כי למתלונן נגרמו נזקים גופניים חמורים. אף אם נכותו של המתלונן לא תיוותר צמיתה, הרי שאין להמעיט מחומרת הפגיעה, אשר גם שללה את כושר עבודתו. לכך, יש להוסיף את הנזקים הנפשיים מהם סובל המתלונן מאז האירוע נשוא כתב האישום. לכל אלה יש לייחס את המשקל הראוי.

14. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה, אני קובע כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה, בהתבסס על עקרון ההלימה, נע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש בתוך מתחם הענישה

15. בעת גזירת העונש בתוך המתחם שנקבע, על בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהתאם לנסיבות המנויות בסעיף 40 לאור חוק העונשין.

16. במקרה דנן, מדובר בנאשם יליד 1992, שהיה כבן 22 במועד ביצוע העבירות ונמנה על קבוצת "הבגירים הצעירים". כידוע, על פי המגמה בפסיקה, בשים לב לגילו הצעיר של הנאשם, יש מקום לבחון את הפוטנציאל השיקומי וככל שהוא קיים ליתן לו משקל נכבד (ראו: ע"פ 8480/12 **בלצאו נ' מדינת ישראל** (23.1.2013) וראו עוד: ע"פ 2403/13 **פרי נ' מדינת ישראל** (8.4.13)) וע"פ 7781/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.6.13).

17. בענייננו, התרשמותו של שירות המבחן מהנאשם, כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר, לא היתה חיובית בעיקרה. ביחס להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום נכתב בתסקיר כי להתרשמות שירות המבחן, מדובר באדם המבטא עמדה קורבנית בהתייחסותו להסתבכויותיו עם החוק. עוד נאמר כי אמנם בשיחה עמו לא באו לידי ביטוי קווים אימפולסיביים או אלימים, אך עם זאת, שירות המבחן לא התרשם מכנות מלאה אצל הנאשם בהתייחסותיו לאורח החיים אותו קיים בטרם נעצר. מהשיחה עמו, עלתה אצל שירות המבחן תהיה בנוגע לפער בין מעורבותו בעבירות אלימות ותוצאותיהן, לבין תפקודיו הנורמטיביים אותם מתאר בעבודה ובלמודים, כמו גם שאיפותיו להתקדם ולהצליח. לאור כל אלה, העריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות מעשים דומים מציד הנאשם בעתיד הינה בינונית וברמת חומרה בינונית.

בהמשך צוין כי להערכת שירות המבחן, הנאשם מתקשה להתחבר רגשית לקיום קווים עברייניים ותוקפניים באישיותו וכן מתקשה להתחבר עד תום לבעייתיות שבהתנהגותו. ועוד, להתרשמותו, ביטויי החרטה והאשמה שמבטא הנאשם, מקורם במחירים ובהשלכות שבהתנהגותו על חייו ועל חיי משפחתו,

ללא תובנה אמיתית לחומרת מעשיו. מכאן, שאין המדובר בחרטה כנה ואמיתית מתוך הבנה ואמפתיה למי שנפגע ממעשיו. נוכח האמור, ולנוכח חומרת העבירות, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ תחת זאת על ענישה בדמות מאסר בפועל, שתציב גבול ברור להתנהגותו עוברת החוק.

הנה כי כן, מהתסקיר לא עולה פוטנציאל שיקומי, אשר יש ליתן לו משקל של ממש במסגרת גזירת עונשו של הנאשם. אמנם צוין כי הנאשם הביע רצון להשתלב בתוכנית טיפולית במסגרת שב"ס, אולם אין מדובר באפיק שיקומי ממשי וקונקרטי.

18. בצד זאת, ישנם שיקולים לקולא אשר יש להביא בחשבון, ובהם הודייתו של הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. אמנם הודיה זו באה לאחר שמיעת מרבית עדי התביעה, אולם הביאה לחסכון בזמן שיפוטי יקר וחסכה מהמתלונן את עדותו בבית המשפט. כן יוזכר כי הודיה זו באה לאחר שבוצעו תיקונים משמעותיים בכתב האישום ובעיקרם ביחס למהות העבירות שיוחסו לו. כן לקחתי בחשבון כי אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות, אם כי כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, אין זו הסתבכותו הראשונה והיחידה עם החוק, חרף גילו הצעיר. עוד ראיתי לנכון להתחשב בתקופה בה שהה הנאשם במעצר, אשר כידוע, תנאיו קשים מתנאי מאסר.

למרבה הצער, לא התרשמתי כי החרטה שהביע הנאשם בדבריו האחרונים הינה חרטה כנה, ודומה כי זו נובעת מניהול ההליך הפלילי כנגדו ולא מנטילת אחריות מלאה על מעשיו.

22. על יסוד מקבץ השיקולים שמניתי לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 7.5.14 ועד ליום 26.11.14 שאז נשפט בתיק אחר (ת"פ 13227-12-11 בבימ"ש השלום בעכו) למאסר למשך 120 ימים. מחצית תקופת המאסר שהוטלה על הנאשם בתיק האחר (60 ימים) תרוצה בחופף למאסר בגין תיק זה.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור את העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בה הורשע או כל עבירת אלימות אחרת מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור את העבירה של תקיפה סתם או כל עבירת אלימות אחרת מסוג עוון.

ד. תשלום פיצוי למתלונן בסך 7,000 ₪, שישולם ב-7 תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך

1,000 ₪ כל אחד. מועד התשלום הראשון יחול ביום 15.2.15 ויתר התשלומים ב-15 לכל חודש שלאחריו. לא שולם אחד התשלומים במועדו, יעמוד כל סכום הפיצוי לפירעון מייד, בניכוי הסכומים ששולמו על חשבון ובתוספת ריבית פיגורים כחוק על יתרת הסכום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ה, 26 ינואר 2015, בנוכחות הצדדים.